

ΟΔΥΣΣΕΙΑ: Το Τρέιλερ ενός Έπους

Αποκωδικοποιώντας το Προοίμιο (στ. 1-25)

Γνωριμία με τον Πρωταγωνιστή (Ο Πολύτροπος)

«Ἄνδρα μοι ἔννεπε, Μοῦσα,
πολύτροπον...»

Πολύτροπος (Πολυμήχανος): Αυτός που βρίσκει συνεχώς νέους τρόπους να ξεφεύγει από το κακό και να πετυχαίνει τον στόχο του.

Ερώτηση Παρατήρησης: Τι μαρτυρά το βλέμμα του, η στάση του σώματός του και το ραβδί του για τον χαρακτήρα του; (Σκεπτικός, κουρασμένος, έτοιμος για δράση;)

Ο Αγώνας του Ήρωα απέναντι στο Μοιραίο Λάθος

Οδυσσέας

Αγωνίζεται να σώσει τη δική του ζωή και να εξασφαλίσει τον γυρισμό των συντρόφων του.

Σύντροφοι (Νήπιοι)

Χάνονται από τα δικά τους **μεγάλα σφάλματα**, επειδή **έφαγαν τα βόδια** του υπέρλαμπρου Ήλιου.

Συζήτηση: Η λέξη «νήπιοι» (ανόητοι) δείχνει ότι οι σύντροφοι φέρουν την αποκλειστική ευθύνη («σφετέρησιν άτασθαλίησιν»). Τι σημαίνει σήμερα να ενεργεί κάποιος νηπιωδώς;

Η Πηγή της Έμπνευσης: Ποιητής και Μούσα

«Τῶν ἀμόθεν γε, θεά, θύγατερ Διός,
εἶπὲ καὶ ἡμῖν.»

Ο ποιητής ζητά από τη Μούσα να του
δώσει τη «γνώση» των γεγονότων.
Πριν την ανακάλυψη της γραφής, η
μνήμη ήταν το μοναδικό εργαλείο
διάσωσης της ιστορίας.

Η Αφηγηματική Τεχνική: Ξεκινώντας από τη Μέση

Ο Όμηρος δεν ξεκινά χρονολογικά (από την Τροία). Επιλέγει το πιο κρίσιμο σημείο της πλοκής: την ώρα που ο Οδυσσέας είναι απόλυτα παγιδευμένος.

The image shows a close-up of an ancient bronze helmet, likely from the Trojan War era. On the cheek guard, there is a relief of a man, presumably Odysseus, sitting on a rocky shore and looking down in a state of despair. The helmet is dark and weathered, with a large eye opening visible at the top. The background is a dark, starry sky.

Στο Σημείο Μηδέν: Παγιδευμένος στο Νησί της Καλυψώς

Ενώ όλοι οι άλλοι επιζώντες του πολέμου
βρίσκονται στα σπίτια τους...

...εκείνον τον κρύβει η νεράιδα Καλυψώ
στις θολωτές σπηλιές της Ωγυγίας.

Ερώτηση Παρατήρησης: Δείτε την απεικόνιση
στο αρχαίο κράνος. Πώς αποδίδεται εικαστικά η
απομόνωση και η θλίψη του ήρωα στα βράχια;

Ο Διπλός Πόθος και η Συμπάθεια των Θεών

Τον ήρωα βασανίζει ένας διπλός πόθος:
Ο νόστος (επιστροφή) και η γυναίκα του.

Οι θεοί πλέον τον σπλαχνίζονται, με εξαίρεση
τον οργισμένο Ποσειδώνα, του οποίου η εξουσία
σταματά μόλις ο ήρωας πατήσει στη στεριά.

Ερώτηση Παρατήρησης: Πώς η αιδήμων (σεμνή)
στάση του αγάλματος (το κεφάλι που στηρίζεται
στο χέρι) εκφράζει την αναμονή και τη
βαρυθυμία της Πηνελόπης;

Αρχέτυπα Χωρίς Σύνορα: Γκιλγκαμές vs. Οδυσσέας

Η φιγούρα του σοφού, ταλαιπωρημένου ταξιδευτή συναντάται σε πολλούς πολιτισμούς.

	Γκιλγκαμές (Μεσοποταμία, 2200 π.Χ.)	Οδυσσέας (Ελλάδα, 8ος αι. π.Χ.)
Γνώση	«Όλα τ' αγνάντεψε Κάθε τι δοκίμασε»	«Γνώρισε πολιτείες Έμαθε βουλές»
Ταξίδι	«Χώρες πολλές ερεύνησε Τόπους μακρινούς»	«Πολλά πλάγχθη Στο πέλαγος»
Σοφία	«Γνώση απόχτησε πολλή»	«Πολύτροπος Πολύπειρος»

Το Παιχνίδι των Αντιθέσεων

Στα ομηρικά έπη, οι αντιθέσεις βοηθούν τον νου να καταλάβει καλύτερα τον κόσμο.
Βρείτε ποιος βρίσκεται απέναντι από ποιον (βάσει των στίχων 7-23):

Οδυσσέας
(Αγώνας για σωτηρία)

VS

Οι ανόητοι (νήπιοι)
σύντροφοι

Οδυσσέας
(Παγιδευμένος)

VS

Οι άλλοι ήρωες
που γύρισαν σπίτι

Όλοι οι Θεοί
(Τον λυπούνται)

VS

Ο οργισμένος
Ποσειδώνας

Αποκωδικοποιώντας το Προφίλ του Ήρωα

Στο πρώτο προοίμιο, ο Οδυσσέας παρουσιάζεται ως:

Η Μούσα κάνει λόγο για τον διπλό του πόθο:

πολύτροπος
πολύπαθος
πολύπειρος
κοσμογυρισμένος
φιλέταιρος

του γυρισμού και της γυναίκας του

Δεξαμενή λέξεων

καστροκατακτητής, έξυπνος, ήρωας